

Wejdan Derky

Aktivistkonstnär med flera identiteter

På ett alldeles eget aktivistiskt sätt har konstnären Wejdan Derky på bara några år hunnit ta plats i den västernorrländska kulturvärlden. Hon är, förutom en seriöst arbetande konstnär i egen ateljé, projektanställd bildpedagog på Kulturmagasinet i Sundsvall och har förutom flera barn- och ungdomsgrupper även konstkurser med vuxna nyanlända och asylsökande. Dessutom framträder hon som aktivistkonstnär med starka Art Performance på kulturevenemang och festivaler runt om i länet.

Första gången jag träffade Wejdan Derky var just på en sådan konstföreställning i Härnösand, kvinnodagen den 8 mars för två år sedan.

Jag minns hur tagen jag blev av all denna energi och utlevelse hon utstrålade från scenen, vilket såklart krävdes, för att orka berätta om alla hemska händelser hon varit med om, samtidigt som publiken i tyst koncentration följde hennes minsta rörelse som växte fram till färg och form på den stora duken.

Efteråt auktionerades den ännu färgfuktiga målningen ut och alla pengar som kom in gick, som alltid efter hennes framträdanden, till inköp av ambulanser och sjukhusvård för krigets offer i Syrien.

Det märkliga är, säger Wejdan Derky själv, att alla hennes aktivistmålningar har inslag av rosor. Hon målar och berättar, nu senast om en bröllopsfest, som plötsligt avbryts av ett bombanfall där nästan en hel familj dödas. Mannen är den enda överlevande. Och mitt i detta fasansfulla dyker Damaskus vita rosor upp, som ett hopp och en ständig hemlängtan till ett Syrien med sol, natur och människor man en gång känt. Hennes pappa är kvar där. Han stod inte ut att lämna sitt land.

Wejdan Derky har flera identiteter. Hon är kurd från en liten stad i norra Syrien och det var i Damaskus hon växte upp, utbildade sig till konstnär och var lärare på konsthögskolan, bildade familj och kände sig hemma i en relativt fri och kosmopolitisk konstnärsvärld. Ända tills Assads säkerhetspolis började hota och trakassera familjen med de fyra små barnen. Tillsammans flydde de. Först till Turkiet och så småningom till Sverige och Sundsvall.

När vi ses i Sundsvall har Wejdan Derky just kommit hem från politikerveckan i Almedalen på Gotland. Hon har haft några Art Performance där i Vuxenskolans regi och borde känna sig trött och utmattad men tvärtom. Wejdan Derky ser framträdandena som ett slags terapi och verkar oförskämt pigg och utvilad när hon bläddrar runt bland sina tvåmeterstora, kvadratiska akrylmålningar.

I ateljén ägnar hon sig oftast åt ett slags skiktmåleri, lager på lager av solbrända landskap som ger ett vilsamt, meditativt och drömskt uttryck. Aktivistkonsten, som blir till i ögonblicket, är helt annorlunda. Den inger oro och förfäran. De häftiga penseldragen och de stora gesterna kryper in under skinnet och känns som om de lätt blir kvar där.

Ytterligare en sida av Wejdan Derkys konstnärskap är hennes över tusen blyertsteckningar som kom till om nätterna i väntan på familjens uppehållstillstånd. Hon har samlat dem i pärmar med noggrant antecknat datum på baksidan av varje bild. För henne är det dagböcker att bläddra i och exakt minnas varje natts sömlösa oro.

Numera kan Wejdan Derky lägga ännu en identitet till sina övriga. Hon har fått svenskt medborgarskap och känner sig fri och stark som kurdisk kvinna, syrisk invandrare och framför allt konstnär!

Text: Karin Lundqvist

Foto: Jonas Lundqvist

Volym 2016-08-08